

नेपाल राष्ट्र बैंक

प्रशासन सेवातर्फको अधिकृत तृतीय पदमा अन्तर्राष्ट्रिय कानून (International Law) तर्फ खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा लिइने लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस बैंकमा प्रशासन सेवातर्फका अधिकृत तृतीय पद अन्तर्राष्ट्रिय कानून (International Law) तर्फ खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा लिइने लिखित परीक्षाको पत्र, विषय, पूर्णाङ्क, समय तथा परीक्षा प्रणाली सम्बन्धी विवरण निम्नानुसारको हुनेछ । पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण सम्बन्धित पत्रमा नै उल्लेख गरिएको छ ।

<u>पत्र</u>	<u>विषय</u>	<u>पूर्णाङ्क</u>	<u>समय</u>	<u>परीक्षा प्रणाली</u>
प्रथम	अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा, वित्तीय अपराध तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको आन्तरिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था (Concepts of International Law, Financial Crimes and Legal provisions relating to Internal Management of NRB)	१००	४ घण्टा	विषयगत
द्वितीय	आपराधिक गतिविधि विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण तथा सो सम्बन्धी नेपालको कानूनी व्यवस्था (International Laws against criminal activities, Prevention of Money Laundering and related Nepalese Legal Provisions)	१००	४ घण्टा	विषयगत
तृतीय	समस्या र समाधान (Problems and Solutions)	१००	४ घण्टा	विषयगत

प्रथम पत्र

अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा, वित्तीय अपराध तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको आन्तरिक व्यवस्थापन
सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

**(Concepts of International Law, Financial Crimes and Legal
Provisions Relating to Internal Management of NRB)**

यस पत्रमा जम्मा ७ (सात) प्रश्नहरू अंग्रेजी भाषामा सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै २ (दुई) प्रश्नहरूको अंग्रेजी र ३ (तीन) प्रश्नहरूको नेपाली भाषामा गरी जम्मा ५ (पाँच) प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ। सबै प्रश्नहरूको भाराङ्क समान हुनेछ। पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

१. अन्तर्राष्ट्रिय कानून तथा वित्तीय अपराध सम्बन्धी अवधारणा

(Concept of International Law and Financial Crimes)

a) International Law

i. Origin, Development, Source and Scope

ii. Law Of Treaties - Origin, Development, Source and Scope

iii. Basic Knowledge of Conventions, Treaties and International Agreements

b) Concept, Nature and Sensitivity of Financial Crimes relating to Tax, Foreign Exchange, Cooperatives, Corruption, Banking and Finance.

२. सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी नियन्त्रण (Combating Money Laundering (ML) and Financing of Terrorism (FT))

a) Concept, Nature and Process of Money Laundering and Financing of Terrorism

b) Criminalization and Prevention of Money Laundering and Financing of Terrorism

c) Institutional Mechanism to Combat Money Laundering and Financing of Terrorism

d) Suspicious Transactions and Large Transactions -Identification, Reporting and Analysis

३. विश्व व्यापार संगठन लगायत अन्य अन्तर्राष्ट्रिय एवं क्षेत्रीय संगठनको आधारभूत अवधारणा, सिद्धान्त र नेपालको लागि यसको सान्दर्भिकता (Basic concept and principles of World Trade Organization (WTO) including other International and Regional Organizations and their significance to Nepal)

(a) WTO

- i. Concept and Principles of WTO and its Agreements
- ii. WTO Services Sector and Financial Services
- iii. WTO, Least-Developed Countries (LDCs) and Nepal

(b) World Bank Group

(c) International Monetary Fund

(d) Asian Development Bank

(e) SAARC, BIMESTEC

४. नेपाल राष्ट्र बैंकको आन्तरिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
(Laws relating to Internal Management of NRB)

(a) Nepal Rastra Bank Act, 2058

(b) Bank and Financial Institutions Act, 2063

(c) Nepal Rastra Bank Inspection and Supervision Rules, 2059

(d) Nepal Rastra Bank Staff By-Rules, 2062

(e) Nepal Rastra Bank Prompt Corrective Actions By-Rules, 2064

(f) Nepal Rastra Bank Power Delegation By-Rules, 2065

(g) Nepal Rastra Bank Unified Directives, 2062 (updated) and Guidelines

द्वितीय पत्र

आपराधिक गतिविधि विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण तथा सो सम्बन्धी
नेपालको कानूनी व्यवस्था

(International Laws Against Criminal Activities, Prevention of Money Laundering and Related Nepalese Legal Provisions)

यस पत्रमा जम्मा ७ (सात) प्रश्नहरू अंग्रेजी भाषामा सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै २ (दुई) प्रश्नहरूको अंग्रेजी र ३ (तीन) प्रश्नहरूको नेपाली भाषामा गरी जम्मा ५ (पाँच) प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ। सबै प्रश्नहरूको भाराङ्क समान हुनेछ। पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

१. केही आपराधिक गतिविधि विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता

(International Treaties and Conventions against Some Criminal Activities)

- (a) UN Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (1988)
- (b) UN Convention against Transnational Organized Crime (2000)
- (c) UN Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism (1999)
- (d) UN Security Councils' Resolutions 1267, 1373, 1617
- (e) UN Convention against Corruption(2003)
- (f) SAARC Regional Convention on Suppression of Terrorism(1987)
- (g) Tokyo Convention on Offences and Certain other Acts Committed on Board Aircraft (1963)
- (h) Hague Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft (1970)
- (i) Montreal Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation (1971)
- (j) Convention on the Prevention and Punishment of Crime against Internationally Protected Persons including Diplomatic Agents (1973)
- (k) International Convention against the Taking of Hostages (1979)
- (l) European Union and Organization of Economic Cooperation and Development on International Trade and related Crimes

२. सम्बद्ध अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाका काम कारवाही

(Activities of the Related International Institutions)

- (a) Establishment, Objectives and Functions of Financial Action Task Force (FATF) initiated by G-7
- (b) FATF's 40 Recommendations, Interpretations and Best Practices on ML
- (c) FATF's Special Recommendations, Interpretations and Best Practices on FT
- (d) Asia-Pacific Group on Money Laundering (APG) and other Regional Agencies against ML/FT
- (e) The Basel Core Principles on Banking Supervision on ML/FT
- (f) The International Association of Insurance Supervisors' Efforts on ML/FT
- (g) The International Organization of Securities Commissioners (Iosco)'s efforts on ML/FT
- (h) The Egmont Group of Financial Intelligence Units– objectives, efforts and activities
- (i) EU Convention and Directives on Money Laundering

३. नेपालको वित्तीय कानून तथा गैरकानूनी आर्जन गर्ने उद्देश्यले गरिएका विशेष अपराध विरुद्धको कानूनी व्यवस्था

(Nepalese Financial Laws and Legal Provisions against Special Crimes Committed to amass Illegal Earnings)

- (a) Money Laundering Prevention Act, 2008
- (b) Prevailing Nepalese Laws Related to Treaty, Tax, Extradition, Securities, Insurance, Company, Arms and Ammunitions, Foreign Exchange Regulation, National Park And Wild Life Conservation, Human Trafficking and Taking of Hostages, Cooperatives, Forest, Corruption, Bank And Financial Institution, Banking Crime and Punishment, Ancient Monuments, Drugs, Frauds, Electronic Transactions, Cyber, and Terrorist Activities.

तृतीय पत्र

समस्या र समाधान

(Problems and Solutions)

यो पत्र दुई समूहमा विभाजित हुनेछ। समूह “क” बाट कानून सम्बन्धी समस्यामूलक र समूह “ख” बाट नजिर समिक्षा सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिने छन्। समूह “क” बाट ३ (तीन) प्रश्नहरू अंग्रेजी भाषामा सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै १ (एक) प्रश्नको उत्तर अंग्रेजी र १ (एक) प्रश्नको उत्तर नेपाली भाषामा गरी जम्मा २ (दुई) प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ। समूह “ख” मा नजिर समिक्षा सम्बन्धी जम्मा ४ (चार) प्रश्नहरू अंग्रेजी भाषामा सोधिने छन्, जसमध्ये कुनै १ (एक) प्रश्नको उत्तर अंग्रेजी र २ (दुई) प्रश्नको उत्तर नेपाली भाषामा गरी जम्मा ३ (तीन) प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्नेछ। यस पत्रमा सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिइएको तथ्यको आधारमा एक कानून विज्ञको हैसियतले विश्लेषणात्मक समिक्षा गरी दिनु पर्नेछ। सबै प्रश्नहरूको भाराङ्क समान हुनेछ। पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

समूह “क”

नेपालको वित्तीय प्रणाली र सम्पत्ति शुद्धिकरण

(Nepalese Financial Sector and Money Laundering)

१. नेपालको वित्तीय प्रणाली, वित्तीय क्षेत्रको नियमन र सुपरीवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था,
२. वित्तीय प्रणालीको नियमन र सुपरिवेक्षणमा नेपाल राष्ट्र बैंकको भूमिका
३. धितोपत्र सम्बन्धी कारोवारको नियमन र सुपरिवेक्षणमा धितोपत्र बोर्डको भूमिका
४. वीमा सम्बन्धी कारोवारको नियमन र सुपरिवेक्षणमा वीमा समितिको भूमिका
५. वित्तीय प्रणाली, सम्पत्ति शुद्धिकरण र बैंकिङ्ग अपराध

समूह "ख"

बैंकिङ तथा वित्तीय अपराध सम्बन्धी मुद्दामा न्यायालयबाट प्रतिपादित नजिरहरु (Judicial Precedents Produced in Relation to Cases on Banking and Financial Crimes)

निर्दिष्ट नजिरहरु (Prescribed Cases):

१. भुवनमान सिंह प्रधान वि. नेपाल राष्ट्र बैंक, केन्द्रीय कार्यालय समेत, (रिट नं.३३८९/२०६०)
आदेश मिति २०६२।७।२९, संयुक्त इजलास, सर्वोच्च अदालतबाट जारी भएका निर्देशनात्मक आदेशहरुको कार्यान्वयनको अवस्था २०६३, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, काठमाडौं ।
२. कृष्ण गोपाल टंडन समेत वि. नेपाल राष्ट्र बैंक, काठमाडौं समेत, ने.का.प. २०६०, निर्णय नं.७२९५, पृ.९१८
३. विष्णु प्रसाद उपाध्याय वि. राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय सुर्खेत समेत, ने.का.प. २०५९, नि.नं.७१३८, पृ.६५९
४. विनय रेग्मी वि. श्रम अदालत समेत, सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजिरहरु, २०६३
५. इन्दिरा जंगम वि. नेपाल राष्ट्र बैंक, के.का. समेत, ने.का.प. २०५८, नि.नं. ७०२७, पृ.४७१
६. केशव किसी समेत वि. इन्टरनेशनल लिजिड एण्ड फाइनेन्स कं.लि. समेत, ने.का.प. २०५८, नि.नं.६९८६, पृ.१३९
७. राजेन्द्र कुमार कुंवर समेत वि. राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक काठमाडौं शाखा समेत, ने.का.प. २०५८, नि.नं.६९८५, पृ.१२७
८. लुनकरण दास चौधरी समेत वि. नेपाल राष्ट्र बैंक के.का. समेत (२०६२), सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजिरहरु-२०६३
९. रामहरि खनाल वि. वसन्त कुमार बोहरा (२०६१), सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित वाणिज्य कानून सम्बन्धी केही महत्वपूर्ण नजिरहरु-२०६३
१०. उमा अग्रवाल वि. नेपाल बैंक लि.समेत, ने.का.प. २०४६, नि.नं.३९१७, पृ.८६८
११. गोपाल प्रसाद उपाध्याय वि. नेपाल बैंक लि., ने.का.प. २०४५, नि.नं.३६००, पृ.९६९

१२. माधव प्रसाद तिमिल्सिना वि. श्री ५ को सरकार, विशेष प्रहरी विभाग, ने.का.प. २०४५,
नि.नं.३४१९, पृ.३३६
१३. श्री प्रोएस ट्रान्सपोर्ट कं.(प्रा.) लि. वि. हेटौडा सिमेन्ट उद्योग लि. हेटौडा, ने.का.प. २०४४,
नि.नं.३१८४, पृ.८५७
१४. आनन्दभक्त राजभण्डारी वि. श्री ५ को सरकार अर्थ मन्त्रालय ने.का.प. २०४३, नि.नं.२७३७,
पृ.४९४
१५. नेपाल बैंक लि. वि. रघुनाथ अग्रवाल, ने.का.प. २०४४, नि.नं.३२२४, पृ.९९८
१६. सुरेश बहादुर मल्ल विरुद्ध नेपाल राष्ट्र बैंक, ने.का.प. २०६०, अंक १/२, नि.नं.७१६२, पृ.१३
१७. इश्वरप्रसाद अधिकारी विरुद्ध नेपाल राष्ट्र बैंक, ने.का.प. २०६४, अंक ७, नि.नं.७८६७, पृ.९५४
१८. पियुष बहादुर अमात्य विरुद्ध नेपाल राष्ट्र बैंक समेत, ने.का.प. २०६४, अंक ८, नि.नं.७८७२,
पृ.१०३४